

Korona Virüsüne Karşı Aşı

– COVID-19 Vaccine AstraZeneca (AstraZeneca)

Bu aşının yaptırılması için teklif alanlara bilgi.

Yeni tip korona virüsü, solunum yolu hastalığına neden olur. Hastalığı farkında olmadan veya hafif semptomlarla geçirenlerin sayısı fazla olsa da bazıları ciddi derecede hastalanabilir. Ciddi derecede hastalanma veya ölüm riski en çok ileri yaşta veya önceden belirli hastalıkları olanlar taşımaktadır. Korona aşısının hedefi, hayatı ve sağlığı korumaktır.

Bu Korona Aşısını Kimler Yaptırabilir?

Ulusal Aşılama Programı kapsamında bu aşının önerildiği kişiler, öncelik sıralamasında sıra onlara geldiğinde bu aşığı yaptırabileceklerdir.

Aşı olmak gönüllü ve ücretsizdir. Aşı hizmeti Norveç'te kalan kişilere sunulmaktadır.

Nerede Aşı Olabilirim?

Aşının kimlere sunulduğu, nasıl ve nerede yapılacağına dair bilgi edinmek için belediyenizin internet sitelerine bakınız.

Aşılama Süreci

Aşı, kolun üst kısmına vurulur. İki dozdan oluşan aşı, en az 28 günlük bir zaman aralığıyla verilir. İkinci dozu belirtilen zamanda yaptırmamız önemlidir. Aşı olmadan önce, sağlığınızın iyi olup olmadığı, daha evvel yaptırdığınız aşılarla herhangi bir tepkinizin olup olmadığı sorulacaktır. Herhangi bir alerjiniz, ilaç kullanıyor veya başka bir sağlık sorunuz varsa bunu belirtmeyi unutmayın. Akut hastalık veya 38 derecenin üzerinde yüksek ateş yaşanması durumunda aşı genellikle ertelenir. Aşığı olduktan sonra, en az 20 dakika aşı yaptırdığınız yerde beklemeniz istenecektir.

Aşı Nasıl Çalışıyor?

Aşı, korona virüsün tipik dikenlerinin tarifini (kurye-RNA) içermektedir. Bu da, bağışıklık sisteminin alıştırma yapabilmesi için, vücudun bu dikenlerin zararsız kopyalarını üretmesine neden olur. Vücut böylelikle, daha sonra enfeksiyon kaparsa gerçek korona virüsünü tanıma ve kendini savunmayı öğrenir. Aşıdaki kurye-RNA, kalıtsal materyali etkilemeden vücutta kısa süre içinde çözülür.

Aşı, canlı virüs içermez ve korona enfeksiyonuna neden olmaz. Korona aşısının önleyici bir etkisi vardır. Önceden mevcut olan korona hastalığını tedavi etmez.

Bu aşı geliştirme yöntemi, daha önce bulaşıcı hastalıklar konusunda insanlar üzerinde kullanılmamıştır, ancak bilinen ve kanser tedavisinde kullanılan bir teknoloji söz konusudur.

Aşının Etkisi Ne Kadar İyidir?

Aşı, yeni tip korona virüsünün sebep olduğu hastalığa karşı korur. Yapılan araştırmada,

ikinci dozu yaptıranların %94'ünde iki hafta sonra korunmaya başladıkları görülmüştür. En ileri yaştaki kişiler için veri miktarı azdır. Söz konusu korumanın ne kadar sürdüğü henüz bilinmiyor. Korumanın zamanla azalması durumunda, yeniden canlandırıcı dozlar yaptırılması gerekebilir. Aşının, bulaşın yayılmasını ne derece önlediği de bilinmiyor. Bu nedenle hâlihazırda geçerli olan tedbir kurallarına uymaya devam etmek son derece önemlidir.

Yan Etkiler

Yapılan araştırmalar, aşı yaptıranların yaşadığı olağan yan etkiler konusunda iyi derecede bilgiye sahibi olduğumuzu gösterir. Ancak ender veya aşı yaptırdıktan uzun süre sonra ortaya çıkan yan etkileri de göz ardı edemeyiz. Yan etkilerin çoğu, aşı yaptırdıktan sonraki ilk birkaç günde ortaya çıkıp yine birkaç gün içinde geçmiştir:

- Aşı olanların çoğunda aşı enjeksiyon yerinde ağrı ve şişkinlik yaşanmıştır.
- Diğer olağan yan etkiler arasında yorgunluk, baş ağrısı, kas ağrıları, soğuk titremeler, mide bulantısı ve kusma, koltuk altında şiş ve ağrılı lenf düğümleri, yüksek ateş bulunmaktadır. Bu yan etkilere ikinci dozdan sonra rastlanılır.
- Yan etkiler, yaşı ileri olanlardan çok genç yetişkinlerde daha sık görülür.

Çoğu vakalarda, yan etkiler hafif ve orta derece seviyede yaşanmıştır. Vakaların %10'un altında, zararsız ancak devam ettiği birkaç gün için daha rahatsızlık verici ve günlük hayatı etkileyen yan etkiler görülmüştür. Bu daha çok ikinci dozdan sonra ve genç kişilerde görülmüştür.

Yan Etki Yaşamam Durumunda Ne Yapmalıyım?

Aşıdan kaynaklandığını düşündüğünüz beklenmedik, aşırı ve uzun süreli yan etkiler yaşamanız durumunda, değerlendirme ve tavsiye almak için doktor veya sağlık çalışanlarıyla temasa geçin. Sağlık çalışanların, aşıdan kaynaklandığından şüphelendikleri ciddi veya tanımadık reaksiyonlar hakkında bildirme zorunlulukları vardır. Siz kendiniz de [helsenorge.no](https://www.helsenorge.no) sitesi aracılığıyla bildirebilirsiniz.

Şartlı Onay

Bu korona aşısı, binlerce insana aşı verildiği büyük araştırmalarda test edilmiştir. Araştırmalar, diğer aşılarla olduğu gibi yürütülmüştür, ancak gözlem süresi daha kısa tutulmuştur. İlaç yetkilileri, aşıya şartlı onay vermişlerdir. Aşının sağladığı yararın, risklerinden çok daha üstün olduğuna kanaat getirmek için yeterli verinin bulunduğunu, ancak aşıyı üretenlerin araştırmalarına sürdürmeleri ve veriler geldikçe ilaç yetkililerine devamlı haberdar etmeleri gerektiği anlamına gelir.

Ben Hangi Aşıları Oldum?

Korona aşısı olduğunuzda, Ulusal Aşı Kaydı olan SYSVAK'a kaydedilirsiniz. Bilgileri, [helsenorge.no](https://www.helsenorge.no) sitesinde bulabilirsiniz.

Daha Fazla Bilgi İster Misiniz?

Doktorunuz, size aşı yapanlar veya diğer sağlık çalışanlarıyla temasa geçmekten çekinmeyin. Ayrıca Halk Sağlığı Enstitüsü'nü internet sitelerine de bakabilirsiniz: <https://www.fhi.no/kvp>